

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ
Vedic Literature of Ancient India

ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ ବାଜସନେୟୀ ମାଧ୍ୟନ୍ଦିନ ସଂହିତା

(शुक्ल यजुर्वेद - वाजसनेयी माध्यन्दिन संहिता)
(Shukla Yajurveda - Vaajasaneyi Maadhyandina Samhitaa)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦନା

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଜିଲ୍ଲା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ବୈଦିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିଷଦ,

ସମ୍ବଲପୁର, ଓଡ଼ିଶା

klpandajsg@gmail.com

ଶ୍ରୀ ସେଷଦେବ ଦାଶ

ପୋତାମାରି ଗଡ଼, ସାନଖେମୁଣ୍ଡି,

ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡ଼ିଶା

sesanirbhaya@gmail.com

ନବମ ଅଧ୍ୟାୟ

॥ ଅଥଃ ନବମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥

ଦେବ ସବିତଃ ପ୍ରସୁବ ଯଜ୍ଞଂ ପ୍ରସୁବ ଯଜ୍ଞପତିଂ ଭଗାୟ ।
ଦିବ୍ୟା ଗନ୍ଧର୍ବଃ କେତୁପୁଃ କେତଂ ନଃ ପୁନାତୁ ବାତସ୍ତତିର୍ବାଜଂ ନଃ ସୁଦତୁ ସ୍ବାହା ॥ ୧ ॥

ଧ୍ରୁବସଦଂ ତ୍ବା ନୃଷଦଂ ମନଃସଦମୁପୟାମଗୃହୀତୋଽସୀନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ବା ଜୁଷ୍ଠଂ
ଗୃହ୍ଣାମ୍ୟେଷ ତେ ଯୋନିରିନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ବା ଜୁଷ୍ଠତମମ୍ ।
ଅପୁଷଦଂ ତ୍ବା ଘୃତସଦଂ ବ୍ୟୋମସଦମୁପୟାମଗୃହୀତୋଽସୀନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ବା ଜୁଷ୍ଠଂ
ଗୃହ୍ଣାମ୍ୟେଷ ତେ ଯୋନିରିନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ବା ଜୁଷ୍ଠତମମ୍ ।
ପୃଥିବୀସଦଂ ତ୍ବାଃ ଋଷିଷସଦଂ ଦିବିସଦଂ ଦେବସଦଂ ନାକସଦମୁପୟାମଗୃହୀତୋଽସୀନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ବା
ଜୁଷ୍ଠଂ ଗୃହ୍ଣାମ୍ୟେଷ ତେ ଯୋନିରିନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ବା ଜୁଷ୍ଠତମମ୍ ॥ ୨ ॥

ଅପାଞ୍ଚ ରସମୁଦ୍ଭୟସଞ୍ଚ ସୂର୍ଯ୍ୟେ ସନ୍ତଞ୍ଚ ସମାହିତମ୍ ।
ଅପାଞ୍ଚ ରସସ୍ୟ ଯୋ ରସସ୍ତଂ ବୋ ଗୃହ୍ଣାମ୍ୟୁତମମୁପୟାମଗୃହୀତୋ ସୀନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ବା ଜୁଷ୍ଠଂ
ଗୃହ୍ଣାମ୍ୟେଷ ତେ ଯୋନିରିନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ବା ଜୁଷ୍ଠତମମ୍ ॥ ୩ ॥

ଗ୍ରହା ଉର୍ଜାହୁତୟୋ ବ୍ୟକ୍ତୋ ବିପ୍ରାୟ ମତିମ୍ ।
ତେଷାଂ ବିଶିପ୍ରିୟାଣାଂ ବୋଽହମିଷମୂର୍ଜଞ୍ଚ ସମଗ୍ରଭମୁପୟାମଗୃହୀତୋଽସୀନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ବା ଜୁଷ୍ଠଂ
ଗୃହ୍ଣାମ୍ୟେଷ ତେ ଯୋନିରିନ୍ଦ୍ରାୟ ତ୍ବା ଜୁଷ୍ଠତମମ୍ ।
ସମ୍ପୂର୍ତ୍ତୌ ସ୍ଥଃ ସଂ ମା ଭଦ୍ରେଣ ପୃଶ୍ନକ୍ତଂ ବିପୂର୍ତ୍ତୌ ସ୍ଥୋ ବି ମା ପାପୁନା ପୃଶ୍ନକ୍ତମ୍ ॥ ୪ ॥

ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରୋଽସି ବାଜସାସ୍ତ୍ରୟାୟଂ ବାଜଞ୍ଚ ସେତ୍ ।
ବାଜସ୍ୟ ନୁ ପ୍ରସବେ ମାତରଂ ମହୀମଦିତିଂ ନାମ ବତସା କରାମହେ ।
ୟସ୍ୟାମିଦଂ ବିଶ୍ଵଂ ଭୁବନମାବିବେଶ ତସ୍ୟାଂ ନୋ ଦେବଃ ସବିତା ଧର୍ମ ସାବିଷତ୍ ॥ ୫ ॥

ଅସ୍ତ୍ରତ୍ରୟମୃତମୟ ଭେଷଜମପାମୁତ ପ୍ରଶସ୍ତିଷ୍ଟଶ୍ଚା ଭବତ ବାଜିନଃ ।
ଦେବୀରାପୋ ଯୋ ବ ଉର୍ମିଃ ପ୍ରତୁର୍ତ୍ତିଃ କକୁନ୍ଥାନ୍ ବାଜସାସ୍ତେନାୟଂ ବାଜଃ ସେତ୍ ॥ ୬ ॥

ବାତୋ ବା ମନୋ ବା ଗନ୍ଧର୍ବାଃ ସପ୍ତବିଂଶତିଃ ।
ତେ ଅଗ୍ରେଃଶ୍ଚମୟୁଞ୍ଜିସ୍ତେ ଅସ୍ତିଞ୍ଜିବମା ଦଧୁଃ ॥ ୭ ॥

ବାତରଞ୍ଚହା ଭବ ବାଜିନ୍ୟାଜ୍ୟମାନ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟେବ ଦକ୍ଷିଣଃ ଶ୍ରିୟେଧି ।
ୟୁଞ୍ଜନ୍ତୁ ତ୍ବା ମରୁତୋ ବିଶ୍ୱବେଦସ ଆ ତେ ତ୍ୱଷ୍ଟା ପସୁ ଜବଂ ଦଧାତୁ ॥ ୮ ॥

ଜବୋ ଯୁସ୍ତେ ବାଜିନ୍ନିହିତୋ ଗୁହା ଯଃ ଶ୍ୟେନେ ପରୀଞ୍ଜୋ ଅତରଜ ବାତେ ।
ତେନ ନୋ ବାଜିନ୍ ବଲବାନ୍ ବଲେନ ବାଜଜିଜ ଭବ ସମନେ ତ ପାରୟିଷୁଃ ।
ବାଜିନୋ ବାଜଜିତୋ ବାଜଃ ସରିଷ୍ୟନ୍ତୋ ବୃହସ୍ପତେର୍ଭାଗମବଜିହ୍ୱତ ॥ ୯ ॥

ଦେବସ୍ୟାହଃ ସବିତୁଃ ସବେ ସତ୍ୟସବସୋ ବୃହସ୍ପତେରୁତମଂ ନାକଃ ରୁହେୟମ୍ ।
ଦେବସ୍ୟାହଃ ସବିତୁଃ ସବେ ସତ୍ୟସବସ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟୋତମଂ ନାକଃ ରୁହେୟମ୍ ।
ଦେବସ୍ୟାହଃ ସବିତୁଃ ସବେ ସତ୍ୟପ୍ରସବସୋ ବୃହସ୍ପତେରୁତମଂ ନାକମରୁହମ୍ ।
ଦେବସ୍ୟାହଃ ସବିତୁଃ ସବେ ସତ୍ୟପ୍ରସବସ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟୋତମଂ ନାକମରୁହମ୍ ॥ ୧୦ ॥

ବୃହସ୍ପତେ ବାଜଂ ଜୟ ବୃହସ୍ପତୟେ ବାତଂ ବଦତ ବୃହସ୍ପତିଂ ବାଜଂ ଜାପୟତ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବାଜଂ ଜୟେନ୍ଦ୍ରାୟ ବାତଂ ବଦତେନ୍ଦ୍ରଂ ବାଜଂ ଜାପୟତ ॥ ୧୧ ॥

ଏଷା ବଃ ସା ସତ୍ୟା ସଂବାଗଭୂଦ୍ୟାୟା ବୃହସ୍ପତିଂ ବାଜମଜୀଜପତାଜୀଜପତ
ବୃହସ୍ପତିଂ ବାଜଂ ବନସ୍ପତୟେ ବିମୁଚ୍ୟଧୁମ୍ ।
ଏଷା ବଃ ସା ସତ୍ୟା ସଂବାଗଭୂଦ୍ୟାୟେନ୍ଦ୍ରଂ ବାଜମଜୀଜପତାଜୀଜପତେନ୍ଦ୍ରଂ
ବାଜଂ ବନସ୍ପତୟେ ବିମୁଚ୍ୟଧୁମ୍ ॥ ୧୨ ॥

ଦେବସ୍ୟାହଃ ସବିତୁଃ ସବେ ସତ୍ୟପ୍ରସବସୋ ବୃହସ୍ପତେର୍ବାଜଜିତୋ ବାଜଂ ଜେଷମ୍ ।
ବାଜିନୋ ବାଜଜିତୋଽଧୁନ ସ୍ବଭୁବନ୍ତୋ ଯୋଜନା ମିମାନାଃ କାଷ୍ଠାଂ ଗଚ୍ଛତ ॥ ୧୩ ॥

ଏଷ ସ୍ୟ ବାଜୀ କ୍ଷିପଣିଂ ତୁରଣ୍ୟତି ଗ୍ରୀବାୟାଂ ବଞ୍ଚୋ ଅପିକକ୍ଷ ଆସନି ।
କ୍ରତୁଂ ଦଧିକ୍ରା ଅନୁ ସଂସନିଷ୍ୟଦପ୍ଥାମଙ୍ଗାଃ ସ୍ୟନ୍ନାପନୀପଶତ୍ ସ୍ବାହା ॥ ୧୪ ॥

ଉତ ସ୍ଥାସ୍ୟ ଦ୍ରୁବତସ୍ତୁରଣ୍ୟତଃ ପଶୁଂ ନ ବେରନ୍ନୁବାତି ପ୍ରଗର୍ଧନଃ ।
ଶ୍ୟାନସ୍ୟେବ ପ୍ରଜତୋ ଅଙ୍ଗସଂ ପରି ଦଧିକ୍ରାବ୍ଣଃ ସହୋର୍ଜା ତରିତ୍ରତଃ ସ୍ବାହା ॥ ୧୫ ॥

ଶଂ ନୋ ଭବନ୍ତୁ ବାଜିନୋ ହବେଷୁ ଦେବତାତା ମିତଦ୍ରବଃ ସ୍ବର୍କାଃ ।
ଜମ୍ବୟନ୍ତୋଽହିଂ ବୃକଃ ଋକ୍ଷାସି ସନେମ୍ୟସ୍ତୁଦ୍ୟୟବନ୍ନମୀବାଃ ॥ ୧୬ ॥

ତେ ନୋ ଅର୍ବନ୍ତୋ ହବନଶ୍ଚୁତୋ ହବଂ ବିଶ୍ବେ ଶ୍ବଶ୍ବନ୍ତୁ ବାଜିନୋ ମିତଦ୍ରବଃ ।
ସହସ୍ରସା ମେଧସାତା ସନିଷ୍ୟବୋ ମହୋ ଯୋ ଧନଃ ସମିଥେଷୁ ଜଭିରେ ॥ ୧୭ ॥

ବାଜେ-ବାଜେଽବତ ବାଜିନୋ ନୋ ଧନେଷୁ ବିପ୍ରା ଅମୃତା ରତଙ୍ଗାଃ ।
ଅସ୍ୟ ମଧୁଃ ପିବତ ମାଦୟନ୍ତୁଂ ତୃପ୍ତା ଯାତ ପଥିଭିର୍ଦେବୟାନୈଃ ॥ ୧୮ ॥

ଆ ମା ବାଜସ୍ୟ ପ୍ରସବୋ ଜଗମ୍ୟାଦେମେ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ବିଶ୍ବରୂପେ ।
ଆ ମା ଗନ୍ତାଂ ପିତରା ମାତରା ତା ମା ସୋମୋ ଅମୃତତ୍ବେନ ଗମ୍ୟାତ୍ ।
ବାଜିନୋ ବାଜଜିତୋ ବାଜଃ ସସ୍ତ୍ରବାଃସୋ ବୃହସ୍ପତେର୍ଭାଗମବଜିନ୍ନତ ନିମୃଜାନାଃ ॥ ୧୯ ॥

ଆପୟେ ସ୍ବାହା ସ୍ବାପୟେ ସ୍ବାହା ଽପିଜାୟ ସ୍ବାହା କ୍ରତବେ ସ୍ବାହା ବସବେ ସ୍ବାହା ଽହର୍ପତୟେ ସ୍ବାହା
ଽହ୍ନେ ମୁଷ୍ଟାୟ ସ୍ବାହା ମୁଷ୍ଟାୟ ବୈନଃଶିନାୟ ସ୍ବାହା ବିନଃଶିନ ଆନ୍ତ୍ୟାୟନାୟ ସ୍ବାହା ଽନ୍ତ୍ୟାୟ
ଭୌବନାୟ ସ୍ବାହା ଭୁବନସ୍ୟ ପତୟେ ସ୍ବାହା ଽପିପତୟେ ସ୍ବାହା ॥ ୨୦ ॥

ଆୟୁର୍ଯ୍ୟଜ୍ଞେନ କଳ୍ପତାଂ ପ୍ରାଣୋ ଯଜ୍ଞେନ କଳ୍ପତାଂ ଚକ୍ଷୁର୍ଯ୍ୟଜ୍ଞେନ କଳ୍ପତାତାଂଽ ଶ୍ରୋତ୍ରଂ
ୟଜ୍ଞେନ କଳ୍ପତାଂ ପୃଷ୍ଠଂ ଯଜ୍ଞେନ କଳ୍ପତାଂ ଯଜ୍ଞୋ ଯଜ୍ଞେନ କଳ୍ପତାମ୍ ।
ପ୍ରଜାପତେଃ ପ୍ରଜା ଅଭୁମ ସ୍ୱର୍ଦେବା ଅଗନ୍ନାମୃତା ଅଭୁମ ॥ ୨୧ ॥

ଅସ୍ତେ ବୋ ଅସ୍ତ୍ରିନ୍ଦ୍ରିୟମସ୍ତେ ନୃମ୍ଣମୁତ କ୍ରତୁରସ୍ତେ ବର୍ତାଽସି ସନ୍ତୁ ବଃ ।
ନମୋ ମାତ୍ରେ ପୃଥିବ୍ୟୈ ନମୋ ମାତ୍ରେ ପୃଥିବ୍ୟା ଇୟଂ ତେ ରାତ୍ ଯନ୍ତ୍ରାଽସି
ୟମନୋ ଧୁବୋଽସି ଧରୁଣଃ ।
କୃଷ୍ୟୈ ତ୍ୱା ଶେମାୟ ତ୍ୱା ରୟୈ ତ୍ୱା ପୋଷାୟ ତ୍ୱା ॥ ୨୨ ॥

ବାଜସ୍ୟେମଂ ପ୍ରସବଃ ସୁଷୁବେଽଗ୍ରେ ସୋମଽ ରାଜାନମୋଷଧୀଷ୍ଠୁ ।
ତା ଅସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ମଧୁମତୀର୍ଭବନ୍ତୁ ବୟଽ ରାଷ୍ଟ୍ରେ ଜାଗୃୟାମ ପୁରୋହିତାଃ ସ୍ୱାହା ॥ ୨୩ ॥

ବାଜସ୍ୟେମାଂ ପ୍ରସବଃ ଶିଶିୟେ ଦିବମିମା ତ ବିଶ୍ୱା ଭୁବନାନି ସମ୍ରାଟ୍ ।
ଅଦିସୂକ୍ତଂ ଦାପୟତି ପ୍ରଜାନନ୍ତସ ନୋ ରୟିଽ ସର୍ବବୀରଂ ନି ଯଜ୍ଞତୁ ସ୍ୱାହା ॥ ୨୪ ॥

ବାଜସ୍ୟା ନୁ ପ୍ରସବ ଆ ବଭୁବେମା ତ ବିଶ୍ୱା ଭୁବନାନି ସର୍ବତଃ ।
ସନେମି ରାଜା ପରି ଯାତି ବିଦ୍ୱାନ୍ ପ୍ରଜାଂ ପୁଷ୍ଟିଂ ବର୍ଧୟମାନୋ ଅସ୍ତେ ସ୍ୱାହା ॥ ୨୫ ॥

ସୋମଽ ରାଜାନମବସେଽଗ୍ନିମନ୍ତ୍ରାରଭାମହେ ।
ଆଦିତ୍ୟାନ୍ନିଷ୍ଠୁଽ ସୂର୍ଯ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମାଣଂ ତ ବୃହସ୍ପତିଽ ସ୍ୱାହା ॥ ୨୬ ॥

ଅର୍ଯ୍ୟମଣଂ ବୃହସ୍ପତିମିନ୍ଦ୍ରଂ ଦାନାୟ ଚୋଦୟ ।
ବାତଂ ବିଷ୍ଣୁଽ ସରସ୍ୱତୀଽ ସବିତାରଂ ତ ବାଜିନଽ ସ୍ୱାହା ॥ ୨୭ ॥

ଅଗ୍ନେ ଅଜ୍ଞା ବଦେହ ନଃ ପ୍ରତି ନଃ ସୁମନା ଭବ ।
ପ୍ର ନୋ ଯଜ୍ଞ ସହସ୍ରଜିତ୍ୱଽ ହି ଧନଦା ଅସି ସ୍ୱାହା ॥ ୨୮ ॥

ପ୍ର ନୋ ଯଜ୍ଞତ୍ୱର୍ଯ୍ୟମା ପ୍ର ପୁଷା ପ୍ର ବୃହସ୍ପତିଃ । ପ୍ର ବାରେବୀ ଦଦାତୁ ନଃ ସ୍ୱାହା ॥ ୨୯ ॥

ଦେବସ୍ୟ ତ୍ୱା ସବିତୁଃ ପ୍ରସବେଃଶ୍ୱିନୋର୍ବାହୁଭ୍ୟାଂ ପୁଷ୍ଟୋ ହସ୍ତାଭ୍ୟାମ୍ ।
ସରସ୍ୱତ୍ୟେ ବାତୋ ଯଜ୍ଞତ୍ୱର୍ଯ୍ୟମ୍ ଦଧାମି ବୃହସ୍ପତେଷ୍ଟା ସାମ୍ରାଜ୍ୟେନାଭି ଶିଞ୍ଚାମ୍ୟଶୌ ॥ ୩୦ ॥

ଅଗ୍ନିରେକାକ୍ଷରେଣ ପ୍ରାଣମୁଦଜୟତାମୁଦ୍ଘେଷମଗ୍ନିନୌ ଦ୍ୟୁକ୍ଷରେଣ ଦ୍ୱିପଦୋ ମନୁଷ୍ୟାନୁଦଜୟତାଂ
ତାନୁଦ୍ଘେଷଂ ବିଷ୍ଣୁସ୍ୟାକ୍ଷରେଣ ତ୍ରୀଲୋକାନୁଦଜୟତାନୁଦ୍ଘେଷଂଽ ସୋମଶ୍ଚତୁରକ୍ଷରେଣ ଚତୁଷ୍ପଦଃ
ପଶୁନୁଦଜୟତାନୁଦ୍ଘେଷମ୍ ॥ ୩୧ ॥

ପୁଷା ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେଣ ପଞ୍ଚ ଦିଶ ଉଦଜୟତା ଉଦ୍ଘେଷଂଽ ସବିତା ଷଡକ୍ଷରେଣ
ଷଡ଼ତୁନୁଦଜୟତାନୁଦ୍ଘେଷଂ ମରୁତଃ ସପ୍ତାକ୍ଷରେଣ ସପ୍ତ ଗ୍ରାମ୍ୟାନ୍ ପଶୁନୁଦଜୟତାନୁଦ୍ଘେଷଂ
ବୃହସ୍ପତିରକ୍ଷାକ୍ଷରେଣ ଗାୟତ୍ରୀମୁଦଜୟତାମୁଦ୍ଘେଷମ୍ ॥ ୩୨ ॥

ମିତ୍ରୋ ନବାକ୍ଷରେଣ ତ୍ରିବୃତଽଽ ସ୍ତୋମମୁଦଜୟତାମୁଦ୍ଘେଷଂ ବରୁଣୋ ଦଶାକ୍ଷରେଣ
ବିରାଜମୁଦଜୟତାମୁଦ୍ଘେଷମିନ୍ଦ୍ର ଏକାଦଶାକ୍ଷରେଣ ତ୍ରିଷ୍ଟୁଭମୁଦଜୟତାମୁଦ୍ଘେଷଂ
ବିଶ୍ୱୋ ଦେବା ଦ୍ୱାଦଶାକ୍ଷରେଣ ଜଗତୀମୁଦଜୟତାମୁଦ୍ଘେଷମ୍ ॥ ୩୩ ॥

ବସବସ୍ତୟୋଦଶାକ୍ଷରେଣ ତ୍ରୟୋଦଶଽଽ ସ୍ତୋମମୁଦଜୟତାମୁଦ୍ଘେଷଂଽ ରୁଦ୍ରାଶ୍ଚତୁର୍ଦଶାକ୍ଷରେଣ
ଚତୁର୍ଦଶଽଽ ସ୍ତୋମମୁଦଜୟତାମୁଦ୍ଘେଷମାଦିତ୍ୟାଃ ପଞ୍ଚଦଶାକ୍ଷରେଣ ପଞ୍ଚଦଶଽଽ
ସ୍ତୋମମୁଦଜୟତାମୁଦ୍ଘେଷମଦିତିଃ ଷୋଡଶାକ୍ଷରେଣ ଷୋଡଶଽଽ ସ୍ତୋମମୁଦଜୟତାମୁଦ୍ଘେଷଂ
ପ୍ରଜାପତିଃ ସପ୍ତଦଶାକ୍ଷରେଣ ସପ୍ତଦଶଽଽ ସ୍ତୋମମୁଦଜୟତାମୁଦ୍ଘେଷମ୍ ॥ ୩୪ ॥

ଏଷ ତେ ନିରୂତେ ଭାଗସ୍ତଂ ଜୁଷସ୍ତ୍ୱ ସ୍ୱାହାଃଶ୍ୱିନେତ୍ରେଭ୍ୟା ଦେବେଭ୍ୟଃ ପୁରଃ ସଦ୍-ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା
ୟମନେତ୍ରେଭ୍ୟା ଦେବେଭ୍ୟା ଦକ୍ଷିଣାସଦ୍-ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ବିଶ୍ୱଦେବନେତ୍ରେଭ୍ୟା ଦେବେଭ୍ୟଃ
ପଶ୍ଚାସଦ୍-ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ମିତ୍ରାବରୁଣନେତ୍ରେଭ୍ୟା ବା ମରୁନ୍ନେତ୍ରେଭ୍ୟା ବା ଦେବେଭ୍ୟା
ଉତ୍ତରାସଦ୍-ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ସୋମନେତ୍ରେଭ୍ୟା ଦେବେଭ୍ୟା ଉପରିସଦ୍-ଭ୍ୟା ଦୁବସ୍ପଦ୍-ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା

॥ ୩୫ ॥

ୟେ ଦେବା ଅଗ୍ନିନେତ୍ରାଃ ପୁରଃ ସଦସ୍ତେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ଯେ ଦେବା ଯମନେତ୍ରା ଦକ୍ଷିଣାସଦସ୍ତେଭ୍ୟଃ
ସ୍ୱାହା ଯେ ଦେବା ବିଶ୍ୱଦେବନେତ୍ରାଃ ପଶ୍ଚାତ୍ତଦସ୍ତେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ଯେ ଦେବା ମିତ୍ରାବରୁଣନେତ୍ରା ବା
ମରୁନ୍ନେତ୍ରା ବୋଓରାସଦସ୍ତେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ଯେ ଦେବାଃ ସୋମନେତ୍ରା ଉପରିସଦୋ
ଦୁବସ୍ପତ୍ତସ୍ତେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ॥ ୩୬ ॥

ଅଗ୍ନେ ସହସ୍ର ପୃତନା ଅଭିମାତୀରପାସ୍ୟ ।
ଦୁଷ୍ଟରସ୍ତରନ୍ନରାତୀର୍ବର୍ଚୋ ଧା ଯଜ୍ଞବାହସି ॥ ୩୭ ॥

ଦେବସ୍ୟ ତ୍ୱା ସବିତୁଃ ପ୍ରସବେଃଶ୍ଚିନୋର୍ବାହୁଭ୍ୟାଂ ପୁଷ୍ଟୋ ହସ୍ତାଭ୍ୟାମ୍ ।
ଉପାଂଶୋର୍ବାୟେଣ ଜୁହୋମି ହତଃ ରକ୍ଷଃ ସ୍ୱାହା ରକ୍ଷସାଂ ତ୍ୱା ବଧାୟାବଧିଷ୍ଠ
ରକ୍ଷୋଃବଧିଷ୍ଠାମୁମସୌ ହତଃ ॥ ୩୮ ॥

ସବିତା ତ୍ୱା ସବାନାଂ ସୁବତାମଗ୍ନିର୍ଗୃହପତୀନାଂ ସୋମୋ ବନସ୍ତତୀନାମ୍ ।
ବୃହସ୍ପତିର୍ବାତ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଜ୍ୟୈଷ୍ଠ୍ୟାୟ ରୁଦ୍ରଃ ପଶୁଭ୍ୟୋ ମିତ୍ରଃ ସତ୍ୟୋ ବରୁଣୋ ଧର୍ମପତୀନାମ୍ ॥ ୩୯ ॥

ଇମଂ ଦେବା ଅସପତ୍ନଃ ସୁବଧୁଂ ମହତେ କ୍ଷତ୍ରାୟ ମହତେ ଜ୍ୟୈଷ୍ଠ୍ୟାୟ ମହତେ
ଜାନରାଜ୍ୟାୟେନ୍ଦ୍ରସ୍ୟେନ୍ଦ୍ରିୟାୟ ।
ଇମମମୁଷ୍ୟ ପୁତ୍ରମମୁଷ୍ୟେ ପୁତ୍ରମସୌ ବିଶ ଏଷ ବୋମୀ ରାଜା ସୋମୋଽସ୍ତ୍ରାକଂ
ବ୍ରାହ୍ମଣାନାଂ ରାଜା ॥ ୪୦ ॥

ଋଷି, ଦେବତା ଓ ଛନ୍ଦ ବିବରଣୀ

॥ ଋଷିଃ ॥

୧-୧୩ - ବୃହସ୍ପତିଃ, ଇନ୍ଦ୍ରଃ | ୧୪-୧୫ - ଦଧିକ୍ରବା ବାମଦେବଃ | ୧୬, ୧୮-୨୫ - ବସିଷ୍ଠଃ |
୨୬ - ନାଭାନେଦିଷ୍ଠଃ | ୨୭ -୩୪ - ତାପସଃ | ୩୫ - ବରୁଣଃ, ଦେବାଃ | ୩୬ - ଦେବାଃ |
୩୭-୪୦ - ଦେବଶ୍ରବା-ଦେବବାତ ଭାରତଃ ||

॥ ଦେବତା ॥

୧ - ସବିତା | ୨ - ଇନ୍ଦ୍ରଃ | ୩ - ରସଃ | ୪ - ଲିଂଗୋକ୍ତଃ (ଗ୍ରହ, ସୋମଗ୍ରହ, ସୁରାଗ୍ରହ) |
୫ - ରଥଃ, ପୃଥିବୀ, ସବିତା | ୬, ୧୪-୧୮ - ଅଶ୍ଵଃ | ୭, ୮ - ଅଶ୍ଵସ୍ତୁତି | ୯ - ଅଶ୍ଵସ୍ତୁତି, ଅଶ୍ଵଃ
| ୧୦-୧୨ - ଲିଂଗୋକ୍ତଃ | ୧୩ - ଲିଂଗୋକ୍ତଃ, ଅଶ୍ଵଃ | ୧୪ - ପ୍ରଜାପତିଃ, ଅଶ୍ଵଃ |
୧୫, ୧୬-୧୮ - ପ୍ରଜାପତିଃ | ୧୯ - ପ୍ରଜାପତିଃ, ଯଜ୍ଞମାନଃ | ୨୦ - ଦିଶଃ, ପୃଥିବୀ, ଆସନ୍ନା,
ସୁନ୍ଦନ୍ | ୨୧ - ବିଶ୍ଵେଦେବାଃ | ୨୨, ୨୩ - ଅର୍ଯ୍ୟମା ଆଦି | ୨୪, ୨୫ - ଅଗ୍ନିଃ | ୨୬ - ସବିତା,
ସୁନ୍ଦନ୍ | ୨୭ - ଅଗ୍ନି ଆଦି | ୨୮ - ପୁଷା ଆଦି | ୨୯ - ମିତ୍ର ଆଦି | ୩୦ - ବସୁ ଆଦି |
୩୧ - ପୃଥିବୀ, ଦେବାଃ | ୩୨ - ଦେବାଃ | ୩୩ - ସବିତା, ରକ୍ଷସଘାତୀ |
୩୪-୪୦ - ଯଜ୍ଞମାନଃ ||

॥ ଛନ୍ଦ ॥

୧ - ସ୍ଵରାଟ୍ ଆର୍ଷୀ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ | ୨ - ଆର୍ଷୀ ପଂକ୍ତି, ବିକୃତି | ୩ - ନିରୂଟ୍ ଅତି ଶକ୍ଵରୀ |
୪, ୨୦ - ଭୃଗିକ୍ କୃତି | ୫ - ଭୃଗିକ୍ ଆଷ୍ଟି | ୬ - ଭୃଗିକ୍ ଜଗତୀ | ୭ - ଭୃଗିକ୍ |
୮ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ | ୯ ଧୃତି | ୧୦ - ବିରାଟ୍ ଉକ୍ତୁତି | ୧୧, ୧୪-୧୫, ୧୬, ୨୪, ୩୦ - ଜଗତୀ |

୧୨ - ସ୍ୱରାଟ୍ ଅତିଧୃତି । ୧୩ - ନିରୂତ୍ ଅତିଜଗତୀ । ୧୬ - ଭୂରିକ୍ ପଂକ୍ତି । ୧୮ - ନିରୂତ୍
ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ । ୧୯ - ନିରୂତ୍ ଧୃତି । ୨୧ - ଅତ୍ୟଷ୍ଟି । ୨୨ - ନିରୂତ୍ ଅତ୍ୟଷ୍ଟି । ୨୩, ୨୪ - ସ୍ୱରାଟ୍
ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ । ୨୬ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ । ୨୭ - ସ୍ୱରାଟ୍ ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ । ୨୮ - ଭୂରିକ୍ ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ । ୨୯ - ଭୂରିକ୍
ଆର୍ଷୀ ଗାୟତ୍ରୀ । ୩୧ - ସ୍ୱରାଟ୍ ଅତିଧୃତି । ୩୨-୩୩ - କୃତି । ୩୪ - ନିରୂତ୍ ଜଗତୀ, ନିରୂତ୍
ଧୃତି । ୩୫ - ବିରାଟ୍ ଉକ୍ତୁତି । ୩୬ - ବିକୃତି । ୩୭ - ନିରୂତ୍ ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ । ୩୮ - ଭୂରିକ୍
ବ୍ରାହ୍ମୀ ବୃହତୀ । ୩୯ - ଅତିଜଗତୀ । ୪୦ - ସ୍ୱରାଟ୍ ବ୍ରାହ୍ମୀ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ॥

॥ ଇତି ନବମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

